

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

14 päivänä tammikuuta 2014*

Asian palauttaminen ratkaisun kumoamisen jälkeen — Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka — Tiettyihin Osama bin Ladenia, al-Qaida-verkostoa ja Talebania lähellä oleviin henkilöihin ja yhteisöihin kohdistuvat rajoittavat toimenpiteet — Asetus (EY) N:o 881/2002 — Yhdistyneiden kansakuntien elimen pitämään luetteloon merkityn henkilön varojen ja taloudellisten resurssien jäädyttäminen — Tällaisen henkilön nimen merkitseminen asetuksen (EY) N:o 881/2002 liitteessä I olevaan luetteloon — Kumoamiskanne — Tutkittavaksi ottaminen — Kanteen nostamisen määräaika — Ylittäminen — Anteeksi annettava erehdys — Perusoikeudet — Puolustautumisoikeudet — Oikeus tehokkaaseen oikeussuojaan — Omaisuudensuoja — Oikeus yksityis- ja perhe-elämän suojaan

Asiassa T-127/09 RENV,

Abdulbasit Abdulrahim, kotipaikka Lontoo (Yhdistynyt kuningaskunta), edustajinaan P. Moser, QC, barrister E. Grieves, solicitor H. Miller ja solicitor R. Graham,

kantajana,

vastaan

Euroopan unionin neuvosto, asiamiehinään E. Finnegan ja G. Étienne,

ja

Euroopan komissio, asiamiehinään E. Paasivirta ja G. Valero Jordana,

vastaajina,

jossa oli alun perin kyse yhtäältä vaatimuksesta kumota osittain tiettyihin Osama bin Ladenia, al-Qaida-verkostoa ja Talebania lähellä oleviin henkilöihin ja yhteisöihin kohdistuvista erityisistä rajoittavista toimenpiteistä sekä Afganistaniin suuntautuvan tiettyjen tavaroiden ja palvelujen viennin kieltämisestä, Afganistanin Talebania koskevien lentokiellon ja varojen sekä muiden taloudellisten resurssien jäädyttämisen laajentamisesta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 467/2001 kumoamisesta 27.5.2002 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 881/2002 (EYVL L 139, s. 9), sellaisena kuin se on muutettuna asetuksen N:o 881/2002 muuttamisesta 103. kerran 22.12.2008 annetulla komission asetuksella (EY) N:o 1330/2008 (EUVL L 345, s. 60), tai viimeksi mainittu asetus siltä osin kuin ne koskevat kantajaa, ja toisaalta vaatimuksesta korvata kyseisillä toimilla väitetysti aiheutettu vahinko,

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja S. Papasavvas sekä tuomarit N. J. Forwood (esittelevä tuomari) ja E. Bieliūnas,

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

kirjaaja: hallintovirkamies S. Spyropoulos,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 4.2.2014 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

Asian tausta ja asian käsittelyn vaiheet ennen sen palauttamista

- 1 Kantaja Abdulbasit Abdulrahimin nimi lisättiin 21.10.2008 Yhdistyneiden kansakuntien turvallisuusneuvoston Afganistanin tilanteesta 15.10.1999 antamalla päätöslauselmalla 1267 (1999) perustetun pakotekomitean (jäljempänä pakotekomitea) pitämään luetteloon (jäljempänä pakotekomitean pitämä luettelo). Lisäämisestä annettiin 23.10.2008 julkaistu pakotekomitean lehdistötiedote SC/9481.
- 2 Abdulrahimin nimi lisättiin tiettyihin Osama bin Ladenia, al-Qaida-verkostoa ja Talebania lähellä oleviin henkilöihin ja yhteisöihin kohdistuvista erityisistä rajoittavista toimenpiteistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 881/2002 muuttamisesta 103. kerran 22.12.2008 annetulla komission asetuksella (EY) N:o 1330/2008 (EUVL L 345, s. 60) niiden henkilöiden ja yhteisöjen luetteloon, joiden varat ja muut taloudelliset resurssit on jäädytettävä tiettyihin Osama bin Ladenia, al-Qaida-verkostoa ja Talebania lähellä oleviin henkilöihin ja yhteisöihin kohdistuvista erityisistä rajoittavista toimenpiteistä sekä Afganistaniin suuntautuvan tiettyjen tavaroiden ja palvelujen viennin kieltämisestä, Afganistanin Talebania koskevien lentokiellon ja varojen sekä muiden taloudellisten resurssien jäädyttämisen laajentamisesta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 467/2001 kumoamisesta 27.5.2002 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 881/2002 (EYVL L 139, s. 9) perusteella (jäljempänä riidanalainen luettelo).
- 3 Asetuksen N:o 1330/2008 liitteessä olevassa 1 kohdassa kyseinen lisäys perustellaan seuraavasti:
”Lisätietoja: a) – –; b) mukana Libyan islamilaisen taisteluryhmän (LIFG) varainkeruussa; c) ollut Yhdistyneessä kuningaskunnassa LIFG:n johtopaikoilla; d) yhteydessä SANABEL Relief Agencyn johtajiin Ghuma Abd’rabbahiin, Taher Nasufiin ja Abdulbaqi Mohammed Khalediin sekä Yhdistyneessä kuningaskunnassa oleviin LIFG:n jäseniin, kuten LIFG:n korkea-arvoiseen jäseneseen Ismail Kamokaan, joka on tuomittu Yhdistyneessä kuningaskunnassa kesäkuussa 2007 terrorismin rahoittamisesta.”
- 4 Asetuksen N:o 1330/2008 johdanto-osan viidennessä perustelukappaleessa mainitaan, että ”koska [pakotekomitean] luettelossa ei ole kyseisten luonnollisten henkilöiden nykyisiä osoitteita, Euroopan unionin virallisessa lehdessä olisi julkaistava ilmoitus, jotta kyseiset luonnolliset henkilöt voivat ottaa yhteyttä komissioon ja jotta komissio voi ilmoittaa kyseisille henkilöille syyt, joihin tämä asetus perustuu, antaa heille mahdollisuuden kommentoida näitä syitä ja tarkastella tätä asetusta saatujen kommenttien ja mahdollisten lisätietojen perusteella uudelleen”. Kyseinen ilmoitus julkaistiin virallisessa lehdessä 30.12.2008 (C 330, s. 106).
- 5 Abdulrahim nosti kannekirjelmällä, jonka allekirjoitettu alkuperäiskappale saapui unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 15.4.2009, Euroopan unionin neuvostoa ja Euroopan komissiota vastaan kanteen, jossa hän vaati yhtäältä asetuksen N:o 881/2002, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 1330/2008, tai asetuksen N:o 1330/2008 kumoamista siltä osin kuin kyseiset toimet koskevat häntä ja toisaalta kyseisillä toimilla aiheutetuksi väitetyn vahingon korvaamista. Asia kirjattiin numerolla T-127/09.

- 6 Komissio sai kanteen tiedoksi antamisen myötä tiedon Abdulrahimin osoitteesta ja ilmoitti hänelle 3.7.2009 päivätyllä kirjeellä perusteet hänen liittämislleen riidanalaiseen luetteloon. Kyseisen kirjeen liitteessä, jonka otsikkona on ”Tiivistelmä luetteloon merkitsemisen perusteluista”, mainitaan seuraavaa:

”Adbulbasit Abdulrahim – on liitetty [pakotekomitean pitämään luetteloon] 21.10.2008 [Yhdistyneiden kansakuntien turvallisuusneuvoston] päätöslauselman 1822 (2008) 1 ja 2 kohdan nojalla Libyan Islamic Fighting Groupiin (LIFG) yhteydessä olevana henkilönä sen perusteella, että hän on osallistunut kyseisen yhteisön rahoitukseen, organisaatioon ja toimintaan sekä sen toimien ja toimintojen valmisteluun ja toteutukseen yhteistyössä kyseisen järjestön kanssa, sen nimissä tai lukuun taikka sen tukemiseksi.

Lisätietoja Libyan Islamic Fighting Group (LIFG –) on vuonna 1990 perustettu ääri-islamistinen ryhmä. [LIFG:n] alkuperäinen tavoite oli korvata kenraali Gaddafi hallinto islamin oppeja tiukasti noudattavalla valtiolla. [LIFG] käynnisti 1990-luvulla useita operaatioita Libyan sisällä, mukaan lukien kenraali Gaddafin murhayritys vuonna 1996. Useiden [LIFG:n] jäsenten kuolemaan tai pidättämiseen johtaneiden Libyan hallituksen toimien seurauksena monet sen jäsenet ovat poistuneet Libyasta. [LIFG] sulautui 3.11.2007 muodollisesti Al-Qaidan kanssa. Sulautumisesta ilmoitettiin internetissä Al-Qaidaa lähellä olevalla jihadistisivustolla (Al-Saheb-mediakonserni). Sulautumisesta ilmoitettiin kahdella lyhyellä videolla, joista ensimmäisessä esiintyi Al-Qaidan apulaismomentaja Ayman Al-Zawahiri ja toisessa Abu Laith Al Libi, joka oli tuolloin [LIFG:n] tärkeä jäsen ja tärkeä mujahedin-johtaja ja Al-Qaidan kouluttaja Afganistanissa ja joka kuoli Yhdysvaltain ohjusiskussa tammikuussa 2008. [LIFG] on osa Al-Qaida-liikettä, joka uhkaa edelleen rauhaa ja turvallisuutta koko maailmassa. Tästä syystä Yhdistyneet kansakunnat lisäsi 6.10.2001 [LIFG:n] Al-Qaidaa lähellä olevien yhteisöjen ajantasaistettuun luetteloon. [LIFG] on Yhdistyneessä kuningaskunnassa kielletty terroristijärjestönä Terrorism Act 2000:n nojalla 14.10.2005 lähtien. [Abdulrahim] täyttää tietoisien Al-Qaidaa lähellä olevassa yhteisössä toimimisen vuoksi nimeämistä koskevat [pakotekomitean] soveltamat edellytykset. Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen käytettävissä olevien tietojen mukaan Adbulbasit Abdulrahimia on pidettävä terrorismitoimintoihin osallistuvana ääri-islamistina. Hän on aikaisemmin toiminut korkeissa tehtävissä [LIFG:ssä] ja on edelleen tiiviissä yhteydessä [LIFG:n] ylimpien johtajien kanssa Yhdistyneessä kuningaskunnassa. Hän on libyalaisen SANABEL Relief Agencyn, jota Yhdistyneet kansakunnat pitää [LIFG:n] rahoittajana, johtajien läheinen liittolainen –. Hän on myös läheisessä yhteydessä Ghuma Abd'rabbahiin, Tahir Nassufiin ja Abdulbaqi Mohammed Khalediin, jotka Yhdistyneet kansakunnat on myös liittämässä luetteloon –. Abdulrahimin läheisiin liittolaisiin kuuluu Ismail Kamoka, yksi [Libyan Islamic Fighting Groupin] johtajista Yhdistyneessä kuningaskunnassa. Kamoka tuomittiin 11.6.2007 Yhdistyneessä kuningaskunnassa ”Terrorism Act 2000:n 17 §:n vastaisesta varojen toisen käyttöön antamisesta sopimisesta tai tällaiseen toimintaan osallistumisesta”. Rikoksen yksityiskohdista todettiin, että Kamoka oli yhdessä kahden muun henkilön kanssa 3.10.2005 tai aikaisemmin tehnyt sopimuksen tai ollut osallisena sopimuksessa, jonka seurauksena varoja annettiin tai niitä oli määrä antaa toisten henkilöiden käyttöön siten, että henkilöt tiesivät tai että heillä oli perusteltuja syitä olettaa, että varoja käytettäisiin tai saatettaisiin käyttää terrorismitarkoituksiin”. Kamoka tuomittiin kolmen vuoden ja yhdeksän kuukauden mittaiseen vankeusrangaistukseen. –”

- 7 Komission tiedoksi antamat luetteloon merkitsemistä koskevat perustelut vastaavat Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan ulko- ja kansainyhteisöasiain ministeriön (UK Foreign and Commonwealth Office, jäljempänä FCO) Abdulrahimille 5.11.2008 ja 23.2.2009 lähettämien kirjeiden liitteenä ollutta ”yhteenvetoa perusteluista”. Se vastaa myös Abdulrahimin pakotekomitean pitämään luetteloon, sellaisena kuin se julkaistiin 9.3.2009, merkitsemisen taustalla ollutta ”perustelujen tiivistelmää”.

- 8 Komissio esitti unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 30.7.2009 toimittamallaan erillisellä asiakirjalla unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 114 artiklaan perustuvan oikeudenkäyntiväitteen.
- 9 Abdulrahim vastasi komission 3.7.2009 päivätyyn kirjeeseen asianajajiensa laatimalla 19.8.2009 päivätyllä kirjeellä, jossa oli mukana useita liitteitä, joilla pyrittiin kumoamaan komission väitteet.
- 10 Unionin yleisen tuomioistuimen (seitsemäs jaosto) 17.12.2009 antamassa määräyksessä päätettiin, että oikeudenkäyntiväite ratkaistaan pääasian yhteydessä ja oikeudenkäyntikuluista päätetään myöhemmin.
- 11 Unionin yleisen tuomioistuimen seitsemännen jaoston puheenjohtajan 26.10.2009 antamalla määräyksellä Abdulrahimille myönnettiin oikeusapua ja hänen edustajikseen nimettiin J. Jones ja M. Arani. Unionin yleisen tuomioistuimen seitsemännen jaoston puheenjohtajan 14.4.2010 antamalla määräyksellä muutettiin mainittua 26.10.2009 annettua määräystä siltä osin kuin siinä oli määrätty Abdulrahimia edustaviksi asianajajiksi Jones ja Arani. Uuden määräyksen määräysosan 2 kohdassa nimettiin Abdulrahimin asianajajiksi 11.3.2010 lähtien H. Miller ja E. Grieves.
- 12 Unionin yleisen tuomioistuimen seitsemännen jaoston puheenjohtajan 3.3.2010 tekemällä päätöksellä evättiin kirjaamoon 5.2.2010 saapuneen neuvoston ”lisävastineen” sisällyttäminen asiakirja-aineistoon. Neuvosto ilmaisi 16.3.2010 päivätyssä kirjeessä vastustavansa kyseistä päätöstä.
- 13 Unionin yleisen tuomioistuimen jaostojen kokoonpanoja muutettiin uuden työvuoden alussa, ja esittelevä tuomari nimitettiin toiseen jaostoon, jolle esillä oleva asia näin ollen siirrettiin.
- 14 Pakotekomitea päätti 22.12.2010 poistaa Abdulrahimin nimen luettelostaan.
- 15 Abdulrahimin asianajajat kirjoittivat 6.1.2011 komissiolle pyytääkseen hänen nimensä poistamista riidanalaisesta luettelosta.
- 16 Abdulrahimin nimi poistettiin riidanalaisesta luettelosta asetuksen N:o 881/2002 muuttamisesta 143. kerran 18.1.2011 annetulla komission asetuksella (EU) N:o 36/2011 (EUVL L 14, s. 11).
- 17 Abdulrahim esitti 9.3.2011 kirjaamoon saapuneella kirjelmällä työjärjestyksen 94 artiklaan perustuvan oikeusapua koskevan lisähakemuksen. Pyyntö hyväksyttiin osittain unionin yleisen tuomioistuimen toisen jaoston puheenjohtajan 10.6.2011 antamalla määräyksellä.
- 18 Komissio toimitti kirjaamoon 27.7.2011 saapuneella kirjeellä unionin yleiselle tuomioistuimelle jäljennöksen asetuksesta N:o 36/2011.
- 19 Asianosaisia kehoitettiin kirjaamon 17.11.2011 päivämällä kirjeellä lausumaan kirjallisesti asetuksen N:o 36/2011 antamisen seurauksista erityisesti asian kohteen kannalta. Asianosaiset noudattivat kehotusta määräajassa.
- 20 Unionin yleinen tuomioistuin (toinen jaosto) päätti 28.2.2012 antamallaan määräyksellä (jäljempänä raukeamismääräys), että lausunnon antaminen kumoamisvaatimuksesta raukeaa, eikä sen tutkittavaksi ottamisesta ole tarpeen lausua ennen ratkaisun antamista. Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi vahingonkorvausvaatimuksen sillä perusteella, että se oli joka tapauksessa selvästi perusteeton. Unionin yleinen tuomioistuin myös yhtäältä jakoi kumoamisvaatimukseen liittyviä oikeudenkäyntikuluja koskevan korvausvelvollisuuden ja toisaalta velvoitti Abdulrahimin korvaamaan vahingonkorvausvaatimukseen liittyvät oikeudenkäyntikulut kokonaisuudessaan.
- 21 Abdulrahim valitti raukeamismääräyksestä unionin tuomioistuimen kirjaamoon 13.5.2012 jättämällä valituskirjelmällä.

22 Unionin tuomioistuin kumosi raukeamismääräyksen 28.5.2013 asiassa C-239/12 P antamallaan tuomiolla (jäljempänä asian palauttamista koskeva tuomio) siltä osin kuin siinä todettiin, että lausunnon antaminen Abdulrahimin unionin yleisessä tuomioistuimessa nostamasta kumoamiskanteesta raukeaa, ja palautti asian unionin yleiseen tuomioistuimeen, jotta tämä lausuisi uudelleen Abdulrahimin esittämästä kumoamisvaatimuksesta, sekä päätti, että oikeudenkäyntikuluista päätettäisiin myöhemmin. Unionin tuomioistuin katsoi olennaisilta osin, että unionin yleinen tuomioistuin oli tehnyt oikeudellisen virheen, kun se oli todennut, että Abdulrahim oli menettänyt kumoamisvaatimuksen osalta oikeussuojan tarpeensa asetuksen N:o 36/2011 antamisen seurauksena.

Asian käsittelyn aiheet ja asianosaisten vaatimukset asian palauttamisen jälkeen

23 Asia annettiin unionin yleisen tuomioistuimen toisen jaoston ratkaistavaksi. Unionin yleisen tuomioistuimen jaostojen kokoonpanoja muutettiin uuden työvuoden alussa, ja esittelevä tuomari nimitettiin kolmanteen jaostoon, jolle esillä oleva asia näin ollen siirrettiin.

24 Asianosaiset jättivät työjärjestyksen 119 artiklan 1 kohdan mukaisesti kirjalliset huomautuksensa.

25 Abdulrahim vaatii 13.8.2013 unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon toimittamissaan huomautuksissa unionin yleistä tuomioistuinta

— kumoamaan asetuksen N:o 1330/2008 siltä osin kuin se koskee kantajaa

— määräämään hänelle unionin yleisessä tuomioistuimessa sekä ennen asian palauttamista että sen jälkeen aiheutuneiden oikeudenkäyntikulujen ja joka tapauksessa unionin tuomioistuimessa käydystä menettelystä aiheutuneiden oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

26 Neuvosto vaatii unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 30.9.2013 jättämässään huomautuksissa unionin yleistä tuomioistuinta jättämään kumoamisvaatimuksen tutkimatta ja velvoittamaan Abdulrahimin korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

27 Komissio vaatii unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 27.9.2013 jättämässään huomautuksissa unionin yleistä tuomioistuinta jättämään kumoamisvaatimuksen tutkimatta ja velvoittamaan Abdulrahimin korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

28 Esittelevän tuomarin kertomuksen perusteella unionin yleinen tuomioistuin (kolmas jaosto) päätti aloittaa suullisen käsittelyn, ja se pyysi työjärjestyksen 64 artiklan mukaisena prosessinjohtotoimenpiteenä vastaajia toimittamaan kaikki pakotekomitean perusteluissa esitettyjä väitettyjä tosiseikkoja koskevat asiaan liittyvät tiedot ja todisteet – olivatpa ne luottamuksellisia tai eivät –, joita niillä voi olla hallussaan ja joita ne pitävät merkityksellisinä, jotta unionin yleinen tuomioistuin voi harjoittaa tuomioistuinvalvontaa unionin tuomioistuimen 18.7.2013 yhdistetyissä asioissa C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, komissio ym. v. Kadi, antamassa tuomiossa (jäljempänä Kadi II-tuomio) asettamien edellytysten ja rajoitusten mukaisesti. Vastaajat ovat noudattaneet kehotusta asetetussa määräajassa.

29 Asianosaisten suulliset lausumat ja heidän vastauksensa unionin yleisen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin kuultiin 4.2.2014 pidetyssä istunnossa, jonka jälkeen suullinen käsittely päätettiin ja asia siirrettiin tuomiharkintaan.

Tosiseikasto

- 30 Abdulrahim esittää, että hän on Libyassa syntynyt Yhdistyneen kuningaskunnan kansalainen ja että hänet merkittiin Yhdistyneen kuningaskunnan vaatimuksesta ensin pakotekomitean pitämään luetteloon ja sitten riidanalaiseen luetteloon terrorismin tukemisesta epäiltynä henkilönä. Merkitsemisen alkuperäisenä syynä oli FCO:n 5.11.2005 päivätyn kirjeen mukaan se, että hän oli Libyan Islamic Fighting Groupin (jäljempänä LIFG) jäsen, että kyseinen yhteisö oli lähellä Al-Qaidaa ja että hän täytti näin ollen pakotekomitean soveltamat edellytykset luetteloon kirjaamiselle. FCO oli kantajan mukaan kuitenkin 3.11.2009 lähtien toiminut hänen nimensä poistamiseksi pakotekomitean pitämästä luettelosta.
- 31 Abdulrahim esittää lisäksi, ettei häntä ole koskaan syytetty rikoksesta Yhdistyneessä kuningaskunnassa tai muualla hänen väitetyn Al-Qaida-verkoston kuulumisensa tai terrorismiyhteyksiensä vuoksi. Niinpä hänelle ei ole koskaan annettu mahdollisuutta osoittaa syyttömyyttään.

Oikeudellinen arviointi

Nyt käsiteltävän kanteen ulottuvuus sen jälkeen, kun unionin tuomioistuin palautti asian

- 32 Kuten neuvosto perustellusti tuo esiin, valitus ei koskenut raukeamismääräyksen sisältynyttä unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisua vahingonkorvausvaatimuksesta ja siihen liittyvistä oikeudenkäyntikuluista ja se on näin ollen saanut lainvoiman. Tästä syystä asiassa on lausuttava enää kumoamisvaatimuksesta.

Kanteen tutkittavaksi ottaminen

- 33 Nyt käsiteltävässä asiassa on riidatonta, että EY 230 artiklan viidennen kohdan mukainen kahden kuukauden määräaika kanteen nostamiselle, siten kuin asianosaiset ovat laskeneet sen työjärjestyksen 102 artiklan 1 kohdan mukaisesti asetuksen N:o 1330/2008 julkaisemista Euroopan unionin virallisessa lehdessä seuranneesta neljännestätoista päivästä lähtien, lisättyinä pitkien etäisyyksien vuoksi kymmenellä päivällä mainitun asetuksen 102 artiklan 2 kohdan mukaisesti, päättyi 16.3.2009.
- 34 On myös riidatonta, että jäljennös allekirjoitetusta kannekirjelmästä ja sen liitteistä saapui telefaksilla kirjaamoon 16.3.2009, että kannekirjelmän oikeaksi todistetut jäljennökset saapuivat kirjaamoon 26.3.2009 samoin kuin sellainen kappale siitä, jossa on uusi allekirjoitus, joka poikkeaa telefaksina vastaanotettuun kappaleeseen liitetystä allekirjoituksesta, ja että kannekirjelmän allekirjoitettu alkuperäiskappale saapui kirjaamoon vasta 15.4.2009 eli työjärjestyksen 43 artiklan 6 kohdan mukaisen telefaksin lähettämisestä laskettavan kymmenen päivän määräajan päättymisen jälkeen.
- 35 Tästä seuraa, että kanne on nostettu mainittujen säännösten mukaisen määräajan päättymisen jälkeen.
- 36 Kanne on katsottava nostetun määräajan päättymisen jälkeen myös siinä tapauksessa, että määräaika ei lasketa asianosaisten kirjallisissa lausumissaan esittämällä tavalla siitä lähtien, kun asetus N:o 1330/2008 julkaistiin 23.12.2008 virallisessa lehdessä, vaan siitä lähtien, kun virallisessa lehdessä julkaistiin 30.12.2008 ilmoitus niille, joita asia koskee (ks. edellä 4 kohta), kuten unionin tuomioistuin edellytti yhdistetyissä asioissa C-478/11 P ja C-482/11 P, Gbagbo ym. v. neuvosto, 23.4.2013 antamassaan tuomiossa (53–59 kohta).
- 37 Asiakirja-aineistosta ja erityisesti kirjaamolle 8.5.2009 osoitettuun kirjeeseen sisältyvistä Abdulrahimin selityksistä, joita tukevat kirjeeseen liitetyt todisteet, ilmenee kuitenkin, että Abdulrahimin asianajajat ottivat 16.3.2009 noin kello 17 yhteyttä Yhdistyneen kuningaskunnan perinteisen postitoiminnan harjoittajan alaisuudessa toimivaan postipalveluun (jäljempänä postipalvelu) kannekirjelmän

allekirjoitetun alkuperäiskappaleen ja sen oikeaksi todistettujen jäljennösten toimittamiseksi unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon Luxemburgissa. Kirjaamon osoite oli mainittu asianmukaisesti tuolloin käytetyssä postipalvelun kirjekuoressa, ja palvelumaksu 37,29 puntaa (GBP) oli maksettu.

- 38 Abdulrahimin asianajajat saivat 25.3.2009 puhelimitse kirjaamosta tiedon, ettei se ollut vielä saanut postipalvelun toimitettavaksi annettuja asiakirjoja, ja lähettivät kirjaamoon uudet oikeaksi todistetut jäljennökset kannekirjelmästä samana päivänä kansainvälisen postipalvelun DHL:n välityksellä. He lähettivät kirjaamoon samassa yhteydessä sellaisen kappaleen kannekirjelmästä, jossa oli uusi allekirjoitus, joka kuitenkin poikkesi alkuperäiskappaleeseen liitetystä allekirjoituksesta. Kyseiset asiakirjat saapuivat kirjaamoon 26.3.2009.
- 39 Myöhemmin kävi ilmi, ettei postipalvelu ollut selitystä vaille jääneestä syystä toimittanut kyseisiä asiakirjoja, jotka olivat palautuneet Abdulrahimin asianajajille ilman muita selityksiä 14.4.2009. He ottivat samana päivän yhteyttä DHL:ään, joka toimitti kannekirjelmän allekirjoitetun alkuperäiskappaleen kirjaamoon seuraavana päivänä.
- 40 Unionin yleisen tuomioistuimen seitsemännen jaoston puheenjohtaja katsoi oikeusapuhakemuksen seurauksena 26.10.2009 antamassaan edellä mainitussa määräyksessä, ettei voida sulkea pois sitä, että kyseisillä todisteilla ja selityksillä voidaan osoittaa Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 45 artiklan mukainen ennalta arvaamaton tapahtuma tai ylivoimainen este taikka sellainen anteeksiannettava erehdys, joka on estänyt Abdulrahimia jättämästä kannekirjelmän allekirjoitettua alkuperäiskappaletta kirjaamoon työjärjestyksen 43 artiklan 6 kohdan mukaisessa kymmenen päivän määräajassa siitä, kun jäljennös kyseisestä alkuperäiskappaleesta lähetettiin telefaksilla.
- 41 Neuvosto ja komissio ovat kuitenkin sitä mieltä, ettei Abdulrahimin mainitsemia olosuhteita voi pitää perussäännön 45 artiklan toisessa kohdassa ja vakiintuneessa oikeuskäytännössä tarkoitettuina ennalta arvaamattomista seikoista tai ylivoimaisesta esteestä johtuvina poikkeuksellisina olosuhteina.
- 42 Ensinnäkin ne katsovat, että Abdulrahim oli päättänyt käyttää toimitusajoiltaan ja lähetyksen seurantamahdollisuuksiltaan vähemmän luotettavaa postipalvelua. Hänen asianajajiensa 8.5.2009 päivättyyn kirjeeseen liitetty vastaanottotodistus osoittaa niiden mukaan nimittäin, että valittu postipalvelu ei tarjonnut seurantamahdollisuutta. Postipalvelun internetsivuston mukaan sen toimitusaika oli lisäksi vähintään neljä päivää, kun taas kahteen muuhun kyseisen yhtiön palveluun kuului seuranta ja yhdestä kolmeen päivän toimitusaika.
- 43 Toiseksi neuvosto ja komissio katsovat, ettei Abdulrahim ollut varmistanut kirjaamosta, oliko kannekirjelmän alkuperäiskappale saapunut ennen määräajan päättymistä. Hän reagoi vasta kirjaamon puhelinoiton jälkeen. Tuolloin eli määräajan päättymistä edeltäneenä päivänä oli jo liian myöhäistä saada kannekirjelmän alkuperäiskappale takaisin postipalvelusta ja lähettää se uudelleen unionin yleiseen tuomioistuimeen määräajassa.
- 44 Tässä tilanteessa Abdulrahim ei voi komission mukaan vedota postipalvelun toimimattomuuteen ja puutteisiin välttyäkseen kanneoikeutensa menettämiseltä.
- 45 Tässä yhteydessä on muistutettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan perussäännön 45 artiklaa sovelletaan sellaisten epätavallisten ja henkilön tahdosta riippumattomien vaikeuksien tapauksessa, joita ei voida välttää, vaikka asiaankuuluvaa huolellisuutta olisi noudatettu (asia 284/82, Acciaierie e Ferriere Busseni v. komissio, tuomio 9.2.1984, Kok., s. 557, 11 kohta; asia 42/85, Cockerill-Sambre v. komissio, tuomio 26.11.1985, Kok., s. 3749, 10 kohta ja asia C-242/07 P, Belgia v. komissio, määräys 8.11.2007, Kok., s. I-9757, 16 ja 17 kohta). Unionin tuomioistuin on äskettäin muistuttanut, että asianosaisen on osoitettava yhtäältä, että epätavallisten, ennakoimattomien ja asianosaisesta riippumattomien seikkojen seurauksena hänen oli mahdotonta noudattaa SEUT 263 artiklan kuudennen kohdan mukaista kanteen nostamisen määräaikaa, ja toisaalta, ettei hän voinut suojautua näiden seikkojen seurauksilta ryhtymällä tarkoituksenmukaisiin toimenpiteisiin, jotka

eivät vaadi kohtuuttomia uhrauksia (em. yhdistetyt asiat Gbagbo ym. v. neuvosto, tuomion 72 kohta). Toimijan on etenkin seurattava tarkkaan menettelyn vaiheita ja erityisesti osoitettava huolellisuutta noudattaakseen asetettuja määräaikoja (ks. asia C-426/10 P, Bell & Ross v. SMHV, tuomio 22.9.2011, Kok., s. I-8849, 48 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

- 46 Nyt käsiteltävässä asiassa edellä 37–39 kohdassa kerrotuista seikoista ja olosuhteista sekä asiakirja-aineistosta ilmenee, että Abdulrahimin asianajajat ovat osoittaneet vaadittavaa huolellisuutta ja ovat muun muassa noudattaneet täsmällisesti asianosaisille tarkoitettujen käytännön ohjeiden 7 kohtaa, jonka mukaan kannekirjelmän allekirjoitettu alkuperäiskappale on lähetettävä ”viipymättä jäljennöksen [telefaksilla] lähettämisen jälkeen”. Kannekirjelmän allekirjoitettu alkuperäiskappale annettiin nimittäin postipalvelun toimitettavaksi 16.3.2009 eli samana päivänä kuin jäljennös lähetettiin telefaksilla.
- 47 Unionin yleinen tuomioistuin katsoo lisäksi, että mainitut asianajajat saattoivat perustellusti odottaa, että allekirjoitettu alkuperäiskappale saapuisi kirjaamoon nopeammin kuin heille tätä varten varatussa, 16.3.2009 alkaen laskettavassa kymmenen päivän määräajassa. He olivat tätä varten ottaneet yhteyttä Yhdistyneen kuningaskunnan perinteisen postitoiminnan harjoittajan alaisuudessa toimivaan luotettavana pidettyyn postipalveluun. Postipalvelu ilmoittaa internetsivustollaan lisäksi, että se toimittaa postia Luxemburgiin peruspalvelussaan, jota Abdulrahimin asianajajat käyttivät, tavanomaisesti neljästä kuuteen päivän kuluessa eli huomattavasti vähemmässä ajassa kuin heidän käytettävissään olleessa kymmenen päivän määräajassa, jolloin heille jää riittävä turvamarginaali.
- 48 Kuten komissio ja neuvosto esittävät, on totta, että postipalvelu tarjoaa kahta muuta kansainvälistä postinkuljetuspalvelua, jotka ovat selvästi kalliimpia mutta joissa tällainen posti toimitetaan tavanomaisesti kahdesta kolmeen päivän kuluessa ja jotka mahdollistavat lisäksi lähetyksen seurannan (tracking).
- 49 Ei voida kuitenkaan edellyttää, että kantaja – varsinkin jos hänelle on nyt käsiteltävän asian tavoin myönnetty oikeusapua – valitsee postitoiminnan harjoittajan tarjoamista kansainvälisistä postikuljetuspalveluista kalleimman, jos saman toimijan tarjoama edullisempi palvelu vaikuttaa lähtökohtaisesti sopivalta kannekirjelmän allekirjoitetun alkuperäiskappaleen toimittamiseen kirjaamoon asetetussa määräajassa.
- 50 Siitä, etteivät Abdulrahimin asianajajat varmistaneet kirjaamosta, oliko se vastaanottanut kannekirjelmän allekirjoitetun alkuperäiskappaleen, on todettava, ettei se ole ratkaisevaa, kun otetaan huomioon oikeuskäytäntö, jossa ei erityisesti vaadita tällaista menettelyä, varsinkin koska määräajat on lähtökohtaisesti tarkoitettu käytettäväksi kokonaisuudessaan (ks. asia 71/87, Inter-Kom, tuomio 19.4.1988, Kok., s. 1979, 20 kohta ja asia T-251/04, Kreikka v. komissio, tuomio 20.6.2006, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa, 53 kohta).
- 51 Joka tapauksessa Abdulrahimin asianajajat eivät olisi voineet tehdä mitään muuta postipalvelun puutteiden korjaamiseksi sen jälkeen, kun kannekirjelmän allekirjoitettu alkuperäiskappale annettiin sen toimitettavaksi, sillä alkuperäiskappale ”eksyi” juuri kyseisen puutteen seurauksena, eivätkä he voineet enää saada sitä takaisin kaikesta huolellisuudestaan tai ponnisteluistaan huolimatta saadakseen sen toimitetuksi toisella tavalla kirjaamoon.
- 52 Tarkemmin sanottuna Abdulrahimin asianajajilla oli 25.3.2009 samoin kuin sitä välittömästi edeltäneinä päivinä todellisuudessa ainoastaan yksi ”hätäkeino” postipalvelun puutteiden korjaamiseksi, jos he eivät halunneet ainoastaan odottaa ja toivoa, että postipalvelu löytää kadonneen alkuperäiskappaleen ja toimittaa sen perille ajoissa, eli lähettää suoraan kirjaamoon uudella alkuperäisellä allekirjoituksella varustettu kannekirjelmän kappale, jolla on tarkoitus korvata vanha kadonnut alkuperäiskappale. He toimivat juuri näin, kuten he ovat istunnossa esittäneet.

- 53 Unionin yleinen tuomioistuin katsoo, että tässä tilanteessa Abdulrahimin asianajajat ovat noudattaneet asianmukaista huolellisuutta kannekirjelmän allekirjoitetun alkuperäiskappaleen yllättävän katoamisen seurausten lievittämiseksi ja näin ollen asetettujen määräaikojen noudattamiseksi.
- 54 Näin ollen nyt käsiteltävässä asiassa on kyse oikeuskäytännössä tarkoitetuista ennalta arvaamattomista olosuhteista, koska kanteen nostamisen määräajan ylittäminen johtui kokonaan ja pelkästään postipalvelun selitystä vaille jääneestä toimintahäiriöstä tai puutteesta, jota ei voitu kohtuudella ennakoita ja jonka seurauksia Abdulrahim on yrittänyt lieventää noudattaen siinä asianmukaista huolellisuutta.
- 55 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että komission esittämä ja neuvoston kannattama oikeudenkäyntiväite on hylättävä.

Abdulrahimin asian palauttamisen jälkeen esittämien kirjallisten huomautusten huomioon ottaminen

- 56 Neuvosto huomauttaa, että Abdulrahimin oikeudenkäyntimenettelyn jatkoa koskevat huomautukset lähetettiin unionin yleiselle tuomioistuimelle sähköpostitse 26.7.2013, kun taas kyseisten huomautusten allekirjoitettu alkuperäinen versio jätettiin työjärjestyksen 43 artiklan 6 kohdan mukaisen kymmenen päivän määräajan päättymisen jälkeen. Niinpä kyseisten huomautusten jättämissäpäivän on neuvoston mukaan katsottava olevan 13.8.2013. Neuvosto katsoo näin ollen, että kyseiset huomautukset on jätettävä huomiotta, sillä ne on jätetty työjärjestyksen 119 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädetyn kahden kuukauden määräajan päättymisen jälkeen.
- 57 Tässä yhteydessä on todettava, että neuvosto lähtee siitä olettamuksesta, että mainittu palauttamista koskevan tuomion tiedoksi antamisesta kantajalle alkanut mainittu kahden kuukauden määräaika, lisätynä kymmenellä päivällä pitkien etäisyyksien vuoksi, oli jo päättynyt 13.8.2013.
- 58 Oikeudenkäyntiaineistoon sisältyvistä tiedoista ilmenee, että kyseinen määräaika päättyi todellisuudessa samana päivänä eli 13.8.2013. Palauttamista koskeva tuomio annettiin Abdulrahimille tiedoksi lähettämällä mainittu tuomio hänelle kirjattuna kirjeenä, jonka hän vastaanotti todistettavasti 3.6.2013. Niinpä työjärjestyksen 119 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukainen määräaika, lisätynä kymmenellä päivällä pitkien etäisyyksien vuoksi, päättyi 13.8.2013.
- 59 Tämän seurauksena Abdulrahimin kirjalliset huomautukset on jätetty kirjaamoon mainitun määräajan viimeisenä päivänä eikä niitä ole syytä jättää huomiotta.

Kumoamisvaatimusta koskeva asiakysymys

- 60 Abdulrahim vetoaa muodollisesti neljään kanneperusteeseen kumoamisvaatimuksensa tueksi. Ensimmäinen koskee sitä, että hänen oikeuttaan tulla kuulluksi loukattiin. Toinen koskee sitä, että hänen oikeuttaan tehokkaaseen tuomioistuimen tarjoamaan oikeussuojaan ja/tai hänen oikeuttaan oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin, sellaisina kuin ne on suojattu ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn ja 4.11.1950 Roomassa allekirjoitetun yleissopimuksen (Euroopan ihmisoikeussopimus) 6 ja 13 artiklassa ja Euroopan unionin perusoikeuskirjan 47 artiklassa, loukattiin. Kolmas koskee sitä, että hänen oikeuttaan hallita varojaan ja omaisuuttaan loukattiin. Neljäs koskee sitä, että hänen oikeuttaan yksityis- ja perhe-elämän kunnioittamiseen loukattiin.
- 61 Aineellisesta sisällöstä on todettava, että unionin tuomioistuin totesi palauttamista koskevan tuomion 75 artiklassa, ettei Abdulrahim esittänyt vain puolustautumisoikeuksien loukkaamista koskevia perusteita vaan hän myös ”kiisti olleensa lähellä al-Qaida-verkosta” ja ”väitti merkitsemisensä riidanalaiseen luetteloon johtuneen pelkästään siitä syystä, että hän kuului libyalaisien pakolaisten yhteisöön ja heistä jotkut olivat Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten mukaan olleet mukana terroristitoiminnassa”.

- 62 Unionin tuomioistuin on todennut oikeudenkäyntimenettelystä edellä mainitussa asiassa Kadi II antamassaan tuomiossa (119 kohta), että jos kyseessä oleva henkilö riitauttaa sellaisen päätöksen laillisuuden, jolla hänen nimensä on merkitty riidanalaiseen luetteloon tai pysytetty siinä, unionin tuomioistuinten on tällaisen päätöksen taustalla olevien perusteiden laillisuutta koskevassa tuomioistuinvalvonnassaan varmistuttava siitä, että kyseinen päätös perustuu riittävän vankkaan tosiseikastoon. Tämä edellyttää niiden tosiseikkojen tarkistamista, joihin viitataan kyseisen päätöksen taustalla olevassa tiivistelmässä perusteluista, jottei tuomioistuinvalvonta rajoittuisi esitettyjen perusteiden abstraktin todennäköisyyden arviointiin vaan kohdistuisi siihen, onko näille perusteille tai ainakin niistä yhdelle, jonka katsotaan sellaisenaan riittävän saman päätöksen tueksi, näyttöä.
- 63 Tätä varten unionin tuomioistuinten tehtävänä on toteuttaa tällainen tutkinta pyytämällä tarvittaessa unionin toimivaltaista viranomaista toimittamaan tutkinnan kannalta merkityksellisiä tietoja tai todisteita siitä riippumatta, ovatko ne luottamuksellisia (ks. analogisesti em. asia Kadi, tuomion 120 kohta; ks. myös analogisesti asia C-300/11, ZZ, tuomio 4.6.2013, 59 kohta). Unionin yleinen tuomioistuin ryhtyi nyt käsiteltävässä asiassa edellä 28 kohdassa kuvattuihin prosessinjohtotoimiin juuri näiden unionin tuomioistuinten tuomioistuinvalvontaan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä liitettyjen yksityiskohtaisten sääntöjen noudattamiseksi.
- 64 Juuri unionin toimivaltaisen viranomaisen asiana nimittäin on osoittaa, mikäli asia riitautetaan, että kyseessä olevaa henkilöä vastaan esitetyt perusteet ovat perusteltuja; viimeksi mainitun asiana ei ole esittää negatiivista näyttöä siitä, etteivät kyseiset perusteet ole perusteltuja (ks. em. asia Kadi II, tuomion 121 kohta).
- 65 Tällöin ei ole tarpeen, että mainittu viranomainen esittää unionin tuomioistuimissa kaikki tiedot ja todisteet pakotekomitean toimittamassa tiivistelmässä esitetystä perusteista. Esitettyjen tietojen tai todisteiden on kuitenkin tuettava asianomaista henkilöä vastaan esitettyjä perusteita (em. asia Kadi II, tuomion 122 kohta).
- 66 Jos unionin toimivaltaiselle viranomaiselle on mahdotonta täyttää unionin tuomioistuinten pyyntöä, viimeksi mainittujen asiana on silloin tukeutua pelkkiin niille ilmoitettuihin seikkoihin eli nyt käsiteltävissä asioissa pakotekomitean toimittaman perusteiden tiivistelmän sisältämiin tietoihin, asianomaisen henkilön mahdollisesti esittämiin syyttömyyttään tukeviin huomautuksiin ja seikkoihin sekä unionin toimivaltaisen viranomaisen näihin huomautuksiin antamaan vastaukseen. Jollei näiden seikkojen avulla ole mahdollista todeta, että jokin peruste on perusteltu, unionin tuomioistuimet katsovat, ettei peruste tue kyseessä olevaa merkitsemispäätöstä tai merkinnän pysyttämistä koskevaa päätöstä (em. asia Kadi II, tuomion 123 kohta).
- 67 Jos sitä vastoin unionin toimivaltainen viranomainen toimittaa asian kannalta merkityksellisiä tietoja tai todisteita, unionin tuomioistuinten on tutkittava väitettyjen tosiseikkojen aineellinen paikkansapitävyys kyseisten tietojen tai todisteiden kannalta ja arvioitava viimeksi mainittujen todistusarvoa käsiteltävän asian olosuhteiden mukaan ja muun muassa asianomaisen henkilön niistä mahdollisesti esittämien huomautusten valossa (em. asia Kadi II, tuomion 124 kohta), tarvittaessa siten, että ne käyttävät keinoja, joilla voidaan sovittaa yhteen yhtäältä turvallisuutta koskevat legitiimit näkökohdat, jotka liittyvät kyseessä olevan toimen antamiseksi huomioon otettujen tietojen luonteeseen ja lähteisiin, ja toisaalta tarve taata riittävästi yksityiselle, että hänen menettelyllisiä oikeuksiaan kunnioitetaan, unionin tuomioistuimen edellä mainitussa asiassa Kadi II antaman tuomion 125–129 kohdassa esittämien suuntaviivojen mukaisesti.
- 68 Kyseessä olevien rajoittavien toimenpiteiden ennalta ehkäisevän luonteen vuoksi on niin, että jos unionin tuomioistuimet katsovat edellä mainitussa asiassa Kadi II annetun tuomion 117–129 kohdassa määritellyn mukaisen riidanalaisesta toimesta koskevan laillisuusvalvontansa yhteydessä, että ainakin yksi pakotekomitean toimittamassa perustelujen tiivistelmässä mainituista perusteista on riittävän tarkka ja konkreettinen, että sille on näyttöä ja että se on sellaisenaan riittävä perusta kyseisen toimen tueksi,

se, ettei näin olisi muiden kyseisten perusteiden osalta, ei voisi oikeuttaa kyseisen toimen kumoamista. Päinvastaisessa tapauksessa unionin tuomioistuimet kumoavat riidanalaisen toimen (em. asia Kadi II, tuomion 130 kohta).

- 69 Edellä esitetystä seuraa, että puolustautumisoikeuksien ja tehokasta tuomioistuimen tarjoamaa oikeussuojaa koskevan oikeuden kunnioittaminen edellyttää yhtäältä unionin toimivaltaiselta viranomaiselta, että se toimittaa asianomaiselle henkilölle pakotekomitean toimittaman perustelujen tiivistelmän, joka on perusta päätökselle merkitä kyseisen henkilön nimi riidanalaiseen luetteloon tai pysyttää se siinä, että se antaa tälle henkilölle mahdollisuuden esittää tiivistelmästä tehokkaasti huomautuksensa ja että se tutkii huolellisesti ja puolueettomasti henkilön esittämien huomautusten ja mahdollisten hänen syyttömyyttään tukevien todisteiden valossa, ovatko esitetyt perusteet perusteltuja (em. asia Kadi II, tuomion 135 kohta).
- 70 Kyseisten oikeuksien kunnioittaminen edellyttää toisaalta, että mikäli asia riitautetaan tuomioistuimessa, unionin tuomioistuimet tutkivat toimitettujen tietojen valossa erityisesti sen, ovatko pakotekomitean toimittamassa tiivistelmässä esitetyt perusteet riittävän tarkkoja ja konkreettisia, ja tarvittaessa sen, onko kyseessä olevaa perustetta koskevien tosiseikkojen osoitettu pitävän paikkansa (em. asia Kadi II, tuomion 136 kohta).
- 71 Sitä vastoin se, ettei unionin toimivaltainen viranomainen anna asianomaisen henkilön ja myöhemmin unionin tuomioistuimien saataville tietoja tai todisteita, jotka ovat vain pakotekomitean tai kyseessä olevan YK:n jäsenen hallussa ja koskevat kyseessä olevan päätöksen taustalla olevaa perustelujen tiivistelmää, ei voi sellaisenaan olla perusta toteamukselle, jonka mukaan mainittuja oikeuksia on loukattu. Tällaisessa tilanteessa on kuitenkin niin, että unionin tuomioistuimilla, joiden tehtävänä on tutkia, ovatko pakotekomitean toimittaman tiivistelmän sisältämät perusteet perusteltuja tosiseikkojen kannalta, ottamalla huomioon asianomaisen henkilön mahdollisesti esittämät huomautukset ja hänen syyttömyyttään tukevat seikat sekä unionin toimivaltaisen viranomaisen näihin huomautuksiin antaman vastauksen, ei ole käytössään muita tietoja tai todisteita. On siis niin, että jos niiden on mahdoton todeta, että kyseiset perusteet ovat perusteltuja, nämä perusteet eivät voi olla perustana riidanalaiselle luetteloon merkitsemistä koskevalle päätökselle (em. asia Kadi II, tuomion 137 kohta).
- 72 Nyt käsiteltävässä asiassa pakotekomitean toimittamassa tiivistelmässä esitetyt perusteet (ks. edellä 6 kohta) koskevat olennaisilta osin Abdulrahimin tietoista mukanaoloa Al-Qaidaan ja sen terroristitoimintaan yhteydessä olevassa yhteisössä eli LIFG:ssä. Tarkemmin sanottuna Abdulrahimia moititaan ensimmäiseksi toimimisesta LIFG:n johtotehtävissä, toiseksi siitä, että hän on edelleen ollut tiiviissä yhteydessä LIFG:n korkeisiin edustajiin Yhdistyneessä kuningaskunnassa, kolmanneksi siitä, että hän on libyalaisen SANABEL Relief Agency -nimisen järjestön johtajien läheinen liittolainen, neljänneksi siitä, että hän on tiiviissä yhteydessä Ghuma Abd'rabbahin, Tahir Nassufin ja Abdulbaqi Mohammed Khaledin kanssa, ja viidenneksi siitä, että hänen läheinen liittolaisensa on Ismail Kamoka.
- 73 Ensinnäkin Abdulrahimia vastaan esitetystä yleisestä perusteesta on todettava, että se perustuu yhteiseen kaksiosaiseen oletukseen, joka on nimenomaisesti ilmaistu luetteloon merkitsemistä koskevien perustelujen tiivistelmässä ja jonka mukaan yhtäältä Abdulrahim ”kuului” LIFG:hen ja toisaalta LIFG oli aluksi Al-Qaidan liittolainen ja sulautui myöhemmin kyseiseen järjestöön, jolloin kaikki sen jäsenet ja liittolaiset täyttivät pakotekomitean soveltaman edellytyksen Al-Qaidaan yhteydessä olevina henkilöinä. Abdulrahimin väitetty yhteys Al-Qaidaan perustuu näin ollen yksinomaan yhtäältä hänen yhteyksiinsä LIFG:hen ja toisaalta LIFG:n yhteistyöhön Al-Qaidan kanssa, johon se sulautui virallisesti marraskuussa 2007.
- 74 Tämä kaksiosainen oletus ei kuitenkaan vaikuta kattavasti toteen näytetyltä ja perustellulta, kun otetaan huomioon paitsi Abdulrahimin seikkaperäiset vastaväitteet myös toimivaltaiten englantilaisten tuomioistuinten Abdulrahimin esittämässä ja asiakirja-aineistoon liittämässä ratkaisuisa itsenäisesti toteamat tosiseikat.

- 75 Kyseisten vastaväitteiden sisällön tarkastelun yhteydessä on otettava tarkemmin huomioon Abdulrahimin 13.3.2009 päivätty kirjallinen ilmoitus ("witness statement") (kannekirjelmän liite 11), hänen asianajajiensa komissiolle 19.8.2009 vastauksena luetteloon merkitsemisen perustelujen tiivistelmään lähettämä kirje (neuvoston vastineen liite 4) ja hänen asianajajiensa komissiolle 16.4.2010 lähettämä kirje, joka liittyi Abdulrahimin tapauksen uudelleentutkintaan (Abdulrahimin asian palauttamisen jälkeen esittämien huomautusten liite 1).
- 76 Tässä yhteydessä on todettava, että Abdulrahim väittää olennaisilta osin, ettei hän ole koskaan ollut yhteydessä Al-Qaidaan, Osama Bin Ladeniin tai Taleban-verkoston, eikä hänellä ole ollut mitään yhteyksiä terroristitoimintaan. Hän esittää tarkemmin väitetystä toimimisestaan Al-Qaidan puolesta, että hän joutui pakenemaan Libyasta, koska hän vastusti kenraali Gaddafin hallintoa, ja että hänen henkeään uhattiin, mistä syystä hänelle myönnettiin turvapaikka Yhdistyneessä kuningaskunnassa. Hän kertoo liittyneensä LIFG:hen vuonna 1998, sillä se vastusti kenraali Gaddafia ja edisti islamia, mutta lisää, että hän lakkasi osallistumasta sen toimintaan millään tavoin vuoden 2000 lopulla tai vuoden 2001 alussa. Hän esittää LIFG:n väitetystä yhteydestä Al-Qaidaan, että ainoastaan osa "LIFG:n afgaaniryhmästä" liittyi Al-Qaidaan vuonna 2007, minkä Ayman Al-Zawahiri hänen mukaansa vahvisti 17.4.2008 tehdyssä haastattelussa. Hän ilmoittaa olevansa valmis kutsumaan todistajia, jotka vahvistavat hänen puheensa, sekä esittämään LIFG:n organisaatiota ja toimintaa sekä Libyan tilannetta koskevan asiantuntijalausannon, jos unionin yleinen tuomioistuin pitää tätä tarpeellisena.
- 77 Koska vastaajina olevat toimielimet eivät ole esittäneet muita tietoja tai todisteita tukeakseen väitettä Abdulrahimin kuulumisesta LIFG:hen, hänen on oikeudellisesti riittävällä tavalla osoitettu kuuluneen kyseiseen järjestöön ainoastaan vuodesta 1996 ja vuoden 2000 loppuun tai vuoden 2001 alkuun eli aikana, jota väite LIFG:n yhteydestä Al-Qaidaan tai vielä vähemmän väite kyseisten yhteisöjen sulautumisesta marraskuussa 2007 ei erityisesti koske. Tässä yhteydessä on huomautettava, että Abdulrahim luopui sanojensa mukaan LIFG:n jäsenyydestä lähes vuosi ennen kuin LIFG 6.10.2001 merkittiin pakotekomitean pitämään luetteloon. On huomattava myös ajallinen etäisyys Abdulrahimin LIFG:hen kuulumisen – vuodesta 1996 vuoden 2000 loppuun tai vuoden 2001 alkuun – ja sen, kun hänet 22.12.2008 merkittiin riidanalaiseen luetteloon, välillä (ks. vastaavasti em. asia Kadi II, tuomion 156 kohta).
- 78 Koska seuraavat Abdulrahimin asiakirja-aineistoon liittämät toimivaltaisten englantilaisten tuomioistuinten ratkaisut sisältävät tiettyjä merkityksellisiä arviointeja LIFG:stä ja sen jäsenistä, asiassa on syytä ottaa huomioon myös ne eli Special Immigration Appeal Commissionin (SIAC) 27.4.2007 asiassa DD and AS v. Secretary of State for the Home Department SC/50/2005 and SC/42/2005 antama tuomio, High Court of Justicen (Queen's Bench Division, Administrative Court) 14.11.2008 asiassa AU and Others v. Secretary of State of the Home Department [2008] EWHC 2789 (Admin) antama tuomio ja High Court of Justicen (Queen's Bench Division, Administrative Court) 30.4.2009 asiassa AV v. Secretary of State for the Home Department [2009] EWHC 902 (Admin) antama tuomio (kyseiset tuomiot muodostavat vastauksen liitteet 3, 4 ja 5).
- 79 Yhtäältä kyseiset tuomiot vahvistavat olennaisilta osin sen, etteivät Yhdistyneen kuningaskunnan turvallisuuspalvelut pitäneet LIFG:tä ainakaan marraskuuhun 2004 saakka uhkana kansalliselle turvallisuudelle, koska sen ensisijainen tavoite tuolloin oli Libyan hallituksen kaataminen. SIAC:n tuomio osoittaa muun muassa, että LIFG kiellettiin terroristijärjestönä Yhdysvalloissa vasta vuonna 2004 ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa 14.10.2005.
- 80 Toisaalta kyseisistä ratkaisuista ilmenee olennaisilta osin, että toimivaltaisten englantilaisten tuomioistuinten mukaan kaikki LIFG:n jäsenet eivät vuodesta 2001 aina vuoteen 2007 saakka ja sen jälkeenkään olleet yhteydessä tai liittyneet Al-Qaidaan vaan tämä päti ainoastaan osaan heistä. Niinpä kyseiset tuomioistuimet eivät katsoneet, että se, että henkilö oli yhteydessä LIFG:hen, osoittaisi automaattisesti, että kyseisellä henkilöllä oli yhteys Al-Qaidaan. Kyseisten tuomioistuinten lähestymistapa oli pikemminkin se, että tietyt LIFG:n jäsenet saattoivat olla liittyneet Al-Qaidan

riveihin tai olla yhteydessä siihen, kun taas muut keskittyivät täysin Libyaan. Niinpä yhteydet Al-Qaidaan on kyseisten tuomioistuinten mukaan tutkittava tapauskohtaisesti kunkin asianosaisen omien toimien perusteella.

- 81 On mainittava, että kaksi näistä kolmesta ratkaisusta on annettu ennen Abdulrahimin nimen merkitsemistä riidanalaiseen luetteloon.
- 82 Tässä tilanteessa ainoastaan se toteen näytetty seikka, että Abdulrahim kuului LIFG:hen sen ajan, jonka hän on myöntänyt olleensa sen jäsen, ei voinut olla perusteena sille, että häneen sovellettiin unionin tasolla rajoittavia toimenpiteitä Al-Qidaa lähellä olevana henkilönä.
- 83 Toiseksi on todettava pakotekomitean toimittamassa perustelujen tiivistelmässä Abdulrahimia vastaan esitetyistä ja luetteloon merkitsemistä koskevien perustelujen tiivistelmässä toistetuista täsmällisemmistä perusteista, että ne joko eivät ole riittävän täsmällisiä ja konkreettisia perusteluvollisuuteen ja tehokkaaseen tuomioistuinvalvontaan kiinteästi kuuluvien velvollisuuksien noudattamiseksi tai niiden tueksi ei ole – missään tapauksessa – esitetty riittäviä tietoja tai todisteita, joiden perusteella voitaisiin osoittaa tosiseikkojen paikkansapitävyys tilanteessa, jossa Abdulrahim on ehdottomasti ja seikkaperäisesti kiistänyt ne kohta kohdalta.
- 84 Luetteloon merkitsemistä koskevien perustelujen tiivistelmässä mainitusta ja edellä 72 kohdassa lyhennettynä esitetystä ensimmäisestä erityisestä perusteesta on mainittava, ettei sen perustana olevan väitteen tueksi ole esitetty mitään tietoja tai todisteita, vaikka Abdulrahim on kiistänyt ”toimineensa LIFG:n johtotehtävissä”.
- 85 Luetteloon merkitsemistä koskevien perustelujen tiivistelmässä mainitusta ja edellä 72 kohdassa lyhennettynä esitetystä toisesta erityisestä perusteesta, jonka mukaan Abdulrahim ”on edelleen tiiviissä yhteydessä LIFG:n johtajiin Yhdistyneessä kuningaskunnassa”, on todettava, ettei se ole riittävän täsmällinen ja konkreettinen, koska siihen ei sisälly mitään tietoja kyseessä olevien henkilöiden henkilöllisyydestä tai tällaisten ”tiiviiden yhteyksien” luonteesta. Missään tapauksessa sitä ei ole perusteltu oikeudellisesti riittävällä tavalla, kun otetaan huomioon Abdulrahimin edellä 76 kohdassa lyhennetyt esitetyn kaltaiset seikkaperäiset selitykset.
- 86 Luetteloon merkitsemistä koskevien perustelujen tiivistelmässä mainitusta ja edellä 72 kohdassa lyhennettynä esitetystä kolmannesta erityisestä perusteesta on mainittava, ettei sen perustana olevan väitteen tueksi ole esitetty mitään tietoja tai todisteita, vaikka Abdulrahim kiistää olleensa ”SANABEL Relief Agency -järjestön johtajien läheinen liittolainen”.
- 87 Abdulrahim on esittänyt luetteloon merkitsemistä koskevien perustelujen tiivistelmässä mainitusta ja edellä 72 kohdassa lyhennettynä esitetystä neljännestä erityisestä perusteesta, jonka mukaan Abdulrahim oli ”tiiviissä yhteydessä Ghuma Abd’rabbahiin, Tahir Nassufiin ja Abdulbaqi Mohammed Khalediin”, 13.3.2009 päivätyssä kirjallisessa ilmoituksessaan ja asianajajiensa komissiolle 19.8.2009 lähettämässä kirjeessä muun muassa, että hän tunsikin ensin mainitun pintapuolisesti, koska he olivat kotoisin samalta Libyan alueelta, että hän oli käynyt yhden ainoan kerran toisen heistä kotona ja nähnyt tämän viimeksi vuonna 2003 tai 2004 ja että kolmas, joka oli hänen appensa, oli myös merkitty riidanalaiseen luetteloon virheellisesti LIFG:hen kuulumisen perusteella. Abdulrahim on maininnut kirjoituksissaan myös, että hän tunsikin lukuisia Yhdistyneeseen kuningaskuntaan muuttaneita libyalaisia, koska kyse oli pienestä yhteisöstä ja koska suurin osa pakolaisista tunsikin toisensa ja auttoi toisiaan vastavuoroisesti, mutta oli mahdotonta tietää, osallistuiko joku kyseisen yhteisön jäsenistä terroristitoimintaan. Koska muuta seikkaperäistä selvitystä kyseisistä kolmesta henkilöstä, heidän ja Abdulrahimin välisten yhteyksien luonteesta ja heidän henkilökohtaisesta osallistumisestaan terroristitoimintaan ei ole, mainitulle neljännelle perusteelle ei ole oikeudellisesti riittävää tukea.

- 88 Abdulrahim on esittänyt luetteloon merkitsemistä koskevien perustelujen tiivistelmässä mainitusta ja edellä 72 kohdassa lyhennettynä esitetystä viidennestä erityisestä perusteesta, jonka mukaan Abdulrahimin ”läheinen liittolainen oli Ismail Kamoka”, joka tuomittiin Yhdistyneessä kuningaskunnassa kesäkuussa 2007 terroristihankkeeseen osallistumisesta, 13.3.2009 päivätyssä kirjallisessa ilmoituksessaan ja asianajajiansa komissiolle 19.8.2009 lähettämässä kirjeessä muun muassa, että hän oli tavannut Kamokan Saudi-Arabiassa yliopisto-opintojensa aikana, että tämä oli tullut pakolaisena Yhdistyneeseen kuningaskuntaan noin kaksi vuotta ennen häntä ja että he olivat tavanneet tuolloin, viimeksi kaksi tai kaksi ja puoli vuotta aiemmin, mutta Abdulrahim ei tiennyt Kamokaa mahdollisesti tuomitun rikoksista. Kun otetaan huomioon nämä seikkaperäiset selitykset, sitä, että Abdulrahim olisi ollut Kamokan ”läheinen liittolainen”, ei voida pitää oikeudellisesti riittävällä tavalla toteen näytettynä. Niinpä Kamokan mahdollista hänen terroristiyhteyksiinsä perustuvaa rikostuomiota ei toteen näytettynäkään voida ottaa huomioon Abdulrahimin vahingoksi, jos muuta selvitystä viimeksi mainitun henkilökohtaisesta osallistumisesta tällaiseen toimintaan ei voida esittää. Tämän seurauksena on katsottava, ettei viidennen erityisen perusteen tueksi ole esitetty oikeudellisesti riittävää näyttöä.
- 89 Nyt käsiteltävässä asiassa on niin, ettei minkään luetteloon merkitsemistä koskevien perustelujen tiivistelmässä mainittujen tietojen perusteella voida oikeudellisesti riittävällä tavalla näyttää toteen, että Abdulrahim olisi konkreettisesti ollut lähellä Al-Qaidaa silloin, kun hänet kirjattiin riidanalaiseen luetteloon.
- 90 Myöskään komission prosessinjohtotoimeen antamaan vastaukseen, joka jätettiin kirjaamoon 20.1.2014, liitettyjen asiakirjojen perustella ei voida todeta Abdulrahimia vastaan esitettyjä väitteitä paikkansapitäviksi. Lisäksi kyseiset asiakirjat ovat lähtökohtaisesti merkityksettömiä, koska ne on laadittu pääosin sekä Abdulrahimin nimen pakotekomitean pitämään luetteloon merkitsemisen että asetuksen N:o 1330/2008 antamisen jälkeen, eivätkä pakotekomitea ja komissio ole näin ollen voineet ottaa niitä huomioon Abdulrahimin varojen jäädyttämisen aiheellisuuden arvioimiseksi.
- 91 Tarkemmin on todettava, että FCO:n terrorisminvastaisen osaston johtajan 18.5.2011 High Courtissa antamasta kirjallisesta todistajanlausunnosta (witness statement) asiassa *The Queen on the application of Abdulbasit Abdulrahim v. Secretary of State for Foreign and Commonwealth Affairs* (komission vastineen liite 1) ilmenee olennaisilta osin, että FCO:n alkuperäinen päätös ehdottaa Abdulrahimin merkitsemistä pakotekomitean pitämään luetteloon heinäkuussa 2008 perustui olennaisilta osin siihen, että ”asiaa käsitelleet virkamiehet uskoivat, että oli olemassa vakuuttava asiakirja-aineisto, jonka mukaan [Abdulrahim] oli [LIFG:n] jäsen” ja näin ollen ”yhteydessä Al-Qidaan” (21 kohta). Tämän uskomuksen tueksi ei kuitenkaan saatu mitään tietoja tai todisteita, vaikka Yhdistyneen kuningaskunnan pakotekomitealle kyseisen päätöksen jälkeen toimittamat perustelut merkitsemisen oikeuttamiseksi vastaavat kaikilta osin pakotekomitean laatimaa perustelujen tiivistelmää.
- 92 Komission vastineen liitteenä 2 on transkriptio Ayman Al Zawahirin ja Abu Laith Al Libin 3.11.2007 pitämistä puheista, joissa ilmoitettiin LIFG:n ja Al-Qaidan muodollisesta sulautumisesta. Kyseisellä asiakirjalla ei ole kuitenkaan merkitystä nyt käsiteltävässä asiassa, kun otetaan huomioon Abdulrahimia vastaan esitetyn yleisen perusteen tutkimisen yhteydessä jo esitetty arviointi (ks. edellä 73–82 kohta).
- 93 Komission vastineen liitteenä 3 on Yhdistyneen kuningaskunnan pysyvän edustajan pakotekomitean puheenjohtajalle 8.12.2010 osoittama kirje, jossa esitetään muun muassa syyt sille, että kyseinen jäsenvaltio kannatti Abdulrahimin poistamista pakotekomitean luettelosta koskevaa hakemusta, mutta ei täsmennetä syytä sille, miksi hänen merkitsemistään mainittuun luetteloon pidettiin perusteltuna heinäkuussa 2008.
- 94 Komission vastineen liite 4 on FCO:n komissiolle 18.1.2014 lähettämä kirje, joka täydentää liitteisiin 1, 2 ja 3 liitetyjä asiakirjoja.

- 95 Komission vastineen liitteet 5 ja 6 ovat LIFG:n ja Al-Qaidan vuonna 2007 tapahtunutta sulautumista koskeneita sanomalehtiartikkeleita. Niillä ei ole merkitystä nyt käsiteltävässä asiassa, kun otetaan huomioon Abdulrahimia vastaan esitetyn yleisen perusteen tutkimisen yhteydessä jo esitetty arviointi (ks. edellä 73–82 kohta).
- 96 Komission vastineen liitteet 7, 8 ja 9 ovat artikkeleita tai tutkimuksia, joissa kerrotaan olennaisilta osin yleisesti sekä LIFG:stä ja Al-Qaidasta että islamilaisesta terroristista Yhdistyneessä kuningaskunnassa, eivätkä ne koske miltään osin Abdulrahimia henkilökohtaisesti.
- 97 Edellä esitetystä arvioinnista ja niistä asiakirjoista, jotka unionin yleisellä tuomioistuimella on käytettävissään, olevasta vähäisestä asiakirja-aineistosta käy ilmi, ettei yhdelläkään Abdulrahimia vastaan pakotekomitean toimittamassa tiivistelmässä esitetyllä väitteellä voida perustella häneen kohdistuvien rajoittavien toimenpiteiden toteuttamista unionin tasolla, ja tämä johtuu joko puutteellisista perusteluista tai sellaisten tietojen tai todisteiden puutteesta, jotka tukisivat kulloinkin kyseessä olevaa perustetta tilanteessa, jossa asianomainen on ne yksityiskohtaisesti kiistänyt (ks. vastaavasti em. asia Kadi II, tuomion 163 kohta).
- 98 Tässä tilanteessa asetus N:o 1330/2008 on kumottava edellisessä kohdassa ilmaistujen oikeudellisten syiden vuoksi (ks. vastaavasti em. asia Kadi II, tuomion 164 kohta) tarvitsematta lausua muista Abdulrahimin esittämistä perusteista ja väitteistä.

Oikeudenkäyntikulut

- 99 Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, veloitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska neuvosto ja komissio ovat hävinneet asian, ne veloitetaan korvaamaan kumoamisvaatimukseen liittyvät oikeudenkäyntikulut, mukaan lukien muutoksenhakumenettelystä unionin tuomioistuimessa aiheutuneet oikeudenkäyntikulut, Abdulrahimin vaatimuksen mukaisesti.
- 100 Työjärjestyksen 97 artiklan 3 kohdan nojalla on niin, että koska Abdulrahimille on myönnetty oikeusapua ja koska unionin yleinen tuomioistuin on velvoittanut vastaajina olevat toimielimet korvaamaan kantajan oikeudenkäyntikulut, kyseisten toimielinten on korvattava unionin yleisen tuomioistuimen kassalle oikeusapuna maksetut määrät.

Näillä perusteilla

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

- 1) Tiettyihin Osama bin Ladenia, al-Qaida-verkostoa ja Talebania lähellä oleviin henkilöihin ja yhteisöihin kohdistuvista erityisistä rajoittavista toimenpiteistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 881/2002 muuttamisesta 103. kerran 22.12.2008 annettu komission asetus (EY) N:o 1330/2008 kumotaan siltä osin kuin se koskee Abdulbasit Abdulrahimia.**
- 2) Euroopan unionin neuvosto ja Euroopan komissio vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan ja ne veloitetaan korvaamaan Abdulrahimille kumoamisvaatimuksen esittämisestä aiheutuneet oikeudenkäyntikulut sekä unionin yleisen tuomioistuimen oikeusapuna maksamat määrät.**

Papasavvas

Forwood

Bieliūnas

Julistettiin Luxemburgissa 14 päivänä tammikuuta 2014.

Allekirjoitukset